

Eilif Samuelsen, landsstýrismaður lurtaði eftir Jóannesi:

Ein verdug byrjan upp á eitt nýtt skeið

-Hann dugir so ómetaliga væl at greiða frá og síggja tað sentralla í spurningunum, og eg haldi væleydnaða verjan hjá Jóannesi er ein góð byrjan uppá eitt nýtt tíðarskeið innan føroyska søgu og gransking, sigur Eilif Samuelsen, landsstýrismaður. Hann vil tó eisini nýta høvi til at vísa á, hvussu nógv liggur á láni at granska og kanna, og hvussu týðningarkíð tað er fyri alt tað føroyska samfelagið, at pengar verða settir av til gransking sum heild.

JAN MÜLLER

-Eg eri sera fegin um, at hetta nú er komið so langt, tí tað er minni enn eitt ár síðani eg undirskrivaði kunngerðina um PHD sigur Eilif Samuelsen, landsstýrismaður, sum var við til verju av doktararitgerð í Norðurlandahúsinum seinnapartin leygardagin.

Hann visir á, at tað hevur verið nógv tosað um, hvussu innihaldið í útbúgv-ingini skuldi vera, men sett varð sum krav, at tann PHD-útbúgvning, sum vit hava her og eksamatiónin skuldi vera á hædd við tað, sum er aðrastaðni, soleiðis at tað ikki uppá nakran máta skuldi gerast ein discount-útbúgvning.

-Tí gleðir tað meg ógvuliga nógv, at við júst hava fingið hesa fyrstu PHD-viðgerðina í Føroyum, og eg vóni, at tað verða fleiri, sum koma aftaná. Tí tað er jú atlanin við hesum.

Jákup Thorsteinsson, at sviða fyri, tí hann fekk ikki sagt alt tað hann skuldi.

Jóan Pauli Joensen heldur tað annars vera fantastiskt, at so nógv fólk høvdu leitað sær niðan í Norðurland-húsið ein slíkan góðveður-sdag.

-Tú kanst lesa burtur úr hesum, at føroyingar yvir-høvur hava áhuga fyri søgu og gransking.

Jóan Pauli Joensen er annars væl nøgður við alt tiltakið og heldur, at tað sum heild gekk væl.

-Nú er verkið Fylking ikki lagt upp sum ein doktararitgerð men sum eitt minningarrit, so uppá ein máta hevur rithøvundin sett seg millum tveir stólar, men hevur sett seg so langt móti tí stólinum, sum eitur ein ritgerð, at tað kundi góð-kennast sum so.

Jóan Pauli Joensen ynskir Jóannesi Dalsgaard til lukku og sigur seg vóna at síggja aðrar doktarar kosnar í Føroyum eftir hann.

Vil gera meira fyri gransking

Eilif Samuelsen visir á, at hann hevur roynt at gera so nógv fyri granskingina, sum hann hevur kunnað hesa tíðina fyri at geva henni eitt lyft.

-Vit vita jú, at Fróðskaparsetrið hevur havt ógvuliga vánaligar umstøður allan vegin ígjøgnum og hevur verið fyrri stórum niður-skurðum seinastu árin. Tí-verri sær tað heldur ikki ov gott út fyri framtíðina heldur fyri at økja um jättaninar. Men kanst tú so ikki á tí ytra frontinum so má ein á tí innara styrkja vísindina, og har hava vit eisini í sam-arbeiði við donsku gransk-ingarráðini og danska gransk-ingarráðharran fingið eitt uppskot, hvar vit kanska kunnu fáa eina millión kr. um árið til nettup PHD-stipendiat.

Hetta skal so gera tað figgarliga møgult at figgja eina tveir til trýggjar PHD-stipendiatar um árið. Og entá eisini sum post doc. stipendiat, soleiðis at vit kunnu fáa meiri gransking í gongd á hesum økinum.

Nógv liggur á láni

Eilif Samuelsen var við í Norðurlandahúsinum til alla verjuna av ritgerðini, sum vardi í næstan 5 tímar, og hann fekk nógv burtur úr.

-Sum vit hoyrdu undir verjuni, so er tað nógv, sum liggur eftir ódyrkað hjá okk-um. Vit síggja, at alt sam-felagið sum tað er, er alt ov lítið granskað.

-Politikararnir arbeiða í veruleikanum í blindum - alt samfelagsarbeiði í Føroyum arbeiðir í blindum, tí eingin hevur nakað veruligt at byggja á og halda seg til. Og høvdu vit fingið slíka vísindaliga gransking, eisini innan fyrri samfelagsøkið og serliga vinnuøkið, so hevði staðið órvisi til.

Landsstýrismaðurin visir á, at vit hava havt flakavirki, fiskivinnu, reiðari osfr. í eini 100 ár, men tað er lítið av vísindaligum arbeiði,

sum er gjørt á tí økinum.

Jóan Pauli Joensen hevur gjørt nakað á einum øki, men t.d. á tí meira figgar-liga og strategiska økinum liggur nógv eftir, sum vit kunnu lært nakað av.

T.d. at fingið eina vísind-aliga kanning av, hvi tað hevur gingið galið hjá okk-um fyrr. Tað at lýsa sam-felagsviðurskiptini: hvi fór flotin á heysin eftir kriggið og so uppbyggingin av flotanum og hvi tað so aftur fór so aftur at ganga galið!

-Vit gita nakað, men vís-indaliga gransking og vís-indalig prógv hava vit alt ov lítið av.

Eilif Samuelsen heldur, at við slíkari gransking so høvdu bæði politikarar og vinnulívsfólk nógv betri grundarlag at gera sínar metingar, taka avgerðir og gera ilógur uppá.

-Tað er so nettup tað, sum hesar vísindaligu kanning-arnar kunnu hjálpa okkum við.

Royna at fáa fleiri pengar

-Men tá hetta nú er ein so stór sjálvfylgja og hetta er nakað, sum kundi lønt seg at gjørt nakað við, hvi liggur tað so kortini á láni - hvi fær tú ikki fleiri pengar á figgarlógina til eitt nú gransking og útbúgvning á hesum støði?

-Vit fingið í fyrriaárið uppá figgarlógina eina mill. kr. í sambandi við, at uppskot varð sett fram um gransk-ingarráð. Tað ráðið er farið til verka, og tað skuldi eisini gjørt, at vit har fingið betri umstøður. Ynski er so at kunna økja hesa upphædd.

Hann visir á, at vit í tí norðurlenska og øðrum samstarvi fáa nógvgranskingarpengar til Føroyar. Og í tí nýggju gransk-ingarráðlanini, sum er í sambandi við tey donsku granskingarráðini er møgu-leiki at fáa 15 mill. kr. um árið í 5 ár.

-Gongur tað ígjøgnum í sambandi við donsku figgar-lógina, so verður tað ein veldug innspæring í føroyska gransking.

Og úrslitið verður tá, at vit fáa eitt betri dokumentatiónsgrundarlag, og at nógv av tí unga fólkinum, sum hava fingið eina aka-demiska útbúgvning, kunnu fara víðari við hesum, og nettup við at gera eina PHD-ritgerð. Og er hetta ein stór avbjóðing á nettup tí økinum.

Eilif Samuelsen er annars sera væl nøgður við tiltakið í Norðurlandahúsinum leygardagin.

Jóannes stóð seg væl

-Tað eydnaðist ómetaliga væl. Tað er ein sonn frøði at lesa bókin, og sjálvt um tað eisini er eitt vísindaligt verk, so kann ein og hvør lesa hana, tí hon er ikki meira bundin at vísindini sum so.

Eisini varð tað sera áhugavert at hoyra innleggi hjá Jóannesi Dalsgaard sjálvum um høvudsinnihaldið í bókini eins og tað var áhugavert at hoyra teir trýggjar opponentarnar.

Eilif Samuelsen leggur annars dent á, hvussu væl Jóannes kláraði at svara

Eftir próvtøkuna var lítill samkoma á Setrinum, har bæði Edmund Joensen, lögmaður og Eilif Samuelsen, landsstýrismaður vóru til staðar fyrri at heiðra nýggja doktaran. Mynd jan

teimum aftur.

-Vit, sum kenna hann, vita, at hann dugir so ómetaliga væl at síggja, hvat er tað sentralla í spurningunum, og sjálvt eftir tey drúgva innleggini hjá opponentunum, dugdi hann væl at taka nettup tað avgerandi burtur úr og greiða tað meira eisini útyvir tað, sum stendur í bókini.

Landsstýrismaðurin heldur, at hetta var ein sera góð byrjan uppá eitt nýtt tíðarskeið í søgu Fróðskaparsetursins og harvið eisini Føroya lands.

Hesir fyra gjørdur tað møgult at fyrsti føroyski doktarin kundi kjóast í Føroyum. Fv. stjórni í Norðurlandahúsinum, Jóannes doktari, Seturs-reaktarin og formaður Fylkingar

